

LEVELEK A SZERKESZTŐHÖZ

Egy helyes válasz túlzásai

Mi mozog a zöld leveles bokorban? (szept. 26. 7. o.)

Boross Péter képtelen mondatának olvastán („A jelenlegi koalíció tulajdonképpen egy MSZMP-s csapat, s az Aczél György-féle szárny SZDSZ néven jelenik meg”) nem ragadtam tollat, mert sejtettem, hogy erre a sületlenségre **Eörsi István** író társam amúgy is reagálni fog úgy is, mint a Boross-féle állítás eleven cáfolata. Utóvégre róla, aki közismert SZDSZ-tag, nehéz elhiteni, hogy az MSZMP-hez vagy Aczél Györgyhez bárminémű köze lett volna, netán egyenest az Aczél-szárny tagjaként vetette volna saját magát évekre börtönbe. (De Aczél többi „tiltottját” is hiteltelen kísérlet utólag Aczél-boyoknak átcímkezni.) Más kérdés, hogy válaszcikkében **Eörsi** túlló „Aczélon”. Illyést vagy Vas Istvánt ugyanis nem lehetett, mint állítja, „lábön megvenni”. Illyés, ahogy nekem egy közös autóutunkon elmondta, azért nem akarta – Déryvel (a Kádár börtönét megjárt Déryvel!) egyetértésben – aláírni a Charta 77-et, mert ezzel végső soron a viszonylag legkevésbé bizantinus magyar vezetést ingathatnák meg balos ellenzéke javára. Ebből egyszersmind kiderül, hogy **Eörsi** téved: az MSZMP-ben igenis voltak szárnyak. Például mindenkinek föltűnhetett, mekkora ideológiai, politikai és kulturális szakadék tátong Aczél és – mondjuk – Biszku Béla között. Aligha tekinthető véletlennek, ha Illyésék semmi olyat nem akartak tenni, ami ez utóbbi – Kádár ellenében inkább Moszkvára támaszkodó – PB-tagnak és társainak a relatíve toleránsabb irányzat kárára történő megerősödésére vezethetett volna. Ezek az írók nem eladták magukat, hanem a lehető legbölcsebben lavíroztak a kor adott lehetőségei közt. Azt, hogy Vast mennyire nem lehetett sem lábön, sem fejben „megvenni”, jól mutatja a költőnek az ifjúkori barát Aczélt emennek születésnapján köszöntő verse, A helytartóhoz, mely már címével is mindent elárul. Megértem, ha **Eörsi** nézőpontjából ezek az árnyalatok összefolynak; tévedése megbocsátható. Boross Péter inkriminált mondata azonban olyan föltűnően mond ellent a nyilvánvaló tényeknek, hogy amennyiben szerzője komolyan is gondolja, s amennyire mindössze ilyen „mélységű” múltelelemzésre képes, érthetetlen, miféle politikusi jövőben reménykedhetik.

Timár György író